

Näringslivsprogram för Askersunds kommun

**UTVECKLINGSCENTRUM
I ASKERSUND**

Innehållsförteckning

Avsnitt	Sida
Bakgrund	1
Syfte och omfattning	2
Mål- och åtgärdsprogram, Mål	2-3
Marknadsföring	4
Infrastruktur	5-6
Kompetens	7-8
Samverkan	9
Nyföretagande/produktutveckling	10
Internationalisering	11
Handel- och besöksnäring	12
Jordbruk/landsbygdsutveckling	13

NÄRINGSLIVSPROGRAM FÖR ASKERSUNDS KOMMUN

Bakgrund

Det lokala näringslivet är motorn i den lokala ekonomin.

Näringslivet i Askersunds kommun präglas av tre stora industrieföretag och av jordbruk och småföretagande. Andelen sysselsatta inom offentlig verksamhet är hög men på tillbakagång genom neddragningar bl. a. inom vård och utbildning. Arbetslösheten har under senare år ökat betydligt beroende på strukturomvandlingen, bl. a. med nedläggningen av Hammars glasbruk och inte minst genom förändringarna inom just den offentliga sektorn.

Det finns ett starkt behov att utveckla kommunens näringslivsstruktur. Det krävs ett högre tjänste- och kunskapsinnehåll för att kunna möta framtiden offensivt. Vi kommer att möta en allt starkare konkurrens inom landet men också genom vårt medlemskap i EU.

Det primära i kommunalt näringslivsarbete är resursmobilisering. Kommunen kan inte själv, vare sig ekonomiskt eller kunskapsmässigt, driva på utvecklingen framåt. Kommunen är en av många viktiga aktörer men det befintliga näringslivet är den absolut viktigaste aktören. Det näringsliv som redan verkar inom kommunen är ryggraden i vad som komma skall. Kommunens näringsliv kan med insikt och stöd utvecklas till en framtida expansiv verksamhet såväl på en regional som på en europeisk marknad.

För att utvecklas krävs kompetens. Det främsta uttrycket för kompetens utgörs av människor som har förmåga och vilja att lära av andra och också förmåga och vilja att omsätta detta i egenverksamhet.

Vidare behövs givetvis ny verksamhet som kan komplettera den befintliga strukturen. Detta kan ske genom att befintliga företag utvecklar nya produktområden, genom att utländska företag eller entreprenörer från andra regioner i Sverige förmås lägga verksamhet i Askersund samt genom ett ökat nyföretagande.

Slutsatsen av ovanstående är att kommunen har mycket begränsade möjligheter att åstadkomma förändringar utan det lokala näringslivets medverkan. Utvecklingen av kommunens näringsliv kräver samförstånd och aktiv samverkan med företagen.

SYFTE OCH OMFATTNING

Syftet med utvecklingsarbetet enligt detta program är:

1. Att utveckla näringslivet i alla delar av kommunen.
2. Att utveckla nätverk för de befintliga företagen.
3. Att underlätta och stimulera start av nya företag, gärna med egna produkter/verksamheter.
4. Att utveckla och komplettera företagsstrukturen genom nyetablering av företag/verksamheter.
5. Att arbeta för en god infrastruktur inom transport-, kommunikations- och IT-området.
6. Att erbjuda ändamålsenliga kommunägda eller privatägda lokaler och mark i bra transportlägen för näringslivets behov.
7. Att verka för en utveckling av turism och evenemangsnäring.
8. Att verka för en fortsatt utveckling av olika utbildningar i kommunen.
9. Att verka för ett varierat bostadsutbud med goda möjligheter att tillgodose individens önskemål.

MÅL- OCH ÅTGÄRDSPROGRAM

Mål

Detta program anger huvudinriktningen för arbetet med näringslivsfrågor i Askersunds kommun. Huvudinriktningen presenteras i form av ett övergripande åtgärdsprogram med angivna mål och tidsplanering inom följande huvudområden:

- * Marknadsföring
- * Infrastruktur
- * Kompetens
- * Samverkan
- * Nyföretagande/produktutveckling
- * Internationalisering
- * Handel & besöksnäring
- * Jordbruk/landsbygdsutveckling

Askersunds kommuns näringslivsfunktion skall under de närmaste åren aktivt arbeta för att väcka företagens intresse för samverkan inom olika områden. Detta skall ske genom konkreta projekt tillsammans med det lokala näringslivet, dess organisationer samt andra, för projektet väsentliga aktörer.

Det skall aktivt arbetas för inrättandet av en "klubb" inom varje huvudområde enligt ovan. I dessa "klubbar" skall i första hand ingå representanter från företag inom kommunen som verkar inom respektive område, representanter för kommunen samt andra som kan tillföra respektive "klubb" kompetens och erfarenhet.

Syftet med dessa "klubbar" är att stärka kompetensen inom företagen genom samverkan samt att stimulera företag till satsningar. "Klubbarna" skall också utgöra kontaktpunkter för sökande av information inom sina respektive områden.

En övergripande "samordningsgrupp", med representanter för näringslivet och den offentliga sektorn, bör finnas i detta samverkansarbete. Denna övergripande grupp kan utgöras av samverkansgruppen "Kommun-näringsliv" som finns i Askersunds kommun sedan ett par år tillbaka.

På följande sidor redovisas bakgrund kring - samt mål och medel för - varje huvudområde enligt ovan.

MÅL- OCH ÅTGÄRDSPROGRAM

MARKNADSFÖRING

Marknadsföring är en mycket väsentlig del i ett expansionstänkande. Om vi inte förmedlar ut våra fördelar på ett professionellt sätt kan vi heller inte räkna med någon påtaglig effekt av våra övriga satsningar.

För att nå effekt av olika satsningar krävs resurser och för detta behövs samordning inom Askersunds kommun, inom kommunens näringsliv samt mellan Askersunds kommun och kommunens näringsliv.

Näringslivet har helt naturligt de flesta externa företagskontakterna och kan vi effektivt och samordnat använda oss av kommunens företag för att sprida kommunens samlade budskap ger detta fördelar för kommunen totalt samt givetvis även för enskilda företag.

MÅL: Senast i slutet av 1998 skall det föreligga ett marknadsföringspaket som kan användas av kommunen och kommunens företag vid olika externa kontakter och annonseringar.

MEDEL: En särskild marknadsföringsgrupp ("klubb") skall bildas. Denna grupp skall under 1998 presentera ett förslag på marknadsföringspaket och finansieringen av detsamma. Materialet skall således kunna användas av såväl kommunen som kommunens företag. Gruppen ansvarar också för att arbeta fram en acceptans för materialet hos kommunens företag för att därigenom erhålla en kraftfull effekt av satsningen.

MÅL- OCH ÅTGÄRDSPROGRAM

INFRASTRUKTUR

Många menar idag att den mindre stadens och landsbygdens dragningskraft kommer att växa i styrka. Bättre informationsteknologi med personatorer, telefaxar, modem och prisbillig bildtelefoni kan komma att förstärka lusten att lämna storstäderna. Ökad rörlighet, geografiskt och yrkesmässigt, ökade önskemål om en närmare integration mellan boende och arbetsplats samt en önskan om en totalt sett bättre uppväxt- och livsmiljö för familjen är några saker som talar för detta.

Ökad inflyttning ger på sikt förstärkt och utökad verksamhet.

Detta innebär inte automatiskt att alla mindre städer är framtida vinnare. Det krävs att Askersunds kommun kontinuerligt arbetar med att förbättra sin infrastruktur inom alla områden. Hit hör inte minst attraktiva bostadsområden med möjligheter att tillgodose individuella önskemål.

Av största vikt är ombyggnationerna av de strategiska transportlederna, riksvägarna 50 och 49. Andra viktiga områden är att fortsätta arbetet med den IT-infrastrukturella utvecklingen inom projektet "Den Globala Småstaden" samt att utveckla de lokala utbildningsmöjligheterna främst på gymnasienivå. Med hjälp av kommunens Lärcentrum kan även utbildning på högskolenivå erbjudas på distans. Detta är viktigt för att både kunna behålla kommunens egna ungdomar och för att öka inflyttningen.

Utvecklingen av infrastrukturen i Askersund skall ske i nära samverkan med det lokala näringslivet. Det är viktigt att komma ihåg att näringslivets aspekter på infrastruktur alltid måste finnas med i planeringen då det är näringslivet som bäst kan avgöra vad som krävs för att de skall kunna utveckla sin verksamhet till gagn för hela kommunens utveckling.

Ovanstående resonemang innebär att samtliga förvaltningar måste förstärka sina kontakter med lokala näringslivet.

MÅL: Askersunds kommun skall erbjuda goda förutsättningar för ett livskraftigt näringsliv och för ett boende med hög livskvalité. Vägar och transportleder skall byggas ut och förbättras. Attraktiva bostäder och ändamålsenlig mark och lokaler för näringslivet skall erbjudas. Den "mentala infrastrukturen" d v s samverkan och samarbete, inom och mellan kommun och näringsliv skall präglade framtidens verksamhet.

MEDEL: "Infrastrukturklubben" skall bli en bedrivna aktivt arbete för genomförande av följande:

- Kontinuerlig utbyggnad av modern IT-kommunikationsteknik
- Förverkligande av Bergslagsdiagonalen, R 50, särskilt sträckningen inom kommunen.
Ombyggnad av R 49, sträckan Rude-Stubbetorp.
Dessa ombyggnationer är ytterst betydelsefulla för näringslivets utveckling inom kommunen.
- Ytterligare förbättringar inom kollektivtrafiken

- "Infrastrukturklubben" skall, i möjligaste mån, fungera som referensgrupp bl a när det gäller planering av vägar, telekommunikationer, bostadsområden och industriområden så att dessa får en så attraktiv och ändamålsenlig utformning som möjligt. Gruppen skall också arbeta för att skapa bra förbindelser med allmänna kommunikationsmedel.
- Kommunen och näringslivet skall, för att åstadkomma större "tyngd", gemensamt arbeta för att förbättra och utveckla möjligheterna till utbildning inom kommunen.

MÅL- OCH ÅTGÄRDSPROGRAM

KOMPETENS

Lokaliseringsbeslut grundas i stor utsträckning på tillgång till kvalificerad arbetskraft. Även de befintliga företagens utveckling kräver en god tillgång till arbetskraft med rätta kvalifikationer. Därför måste Askersunds kommun erbjuda en livsmiljö som lockar kvalificerad arbetskraft att bosätta sig i Askersunds kommun. Det är angeläget att det befintliga utbildningssystemet svarar upp emot den efterfrågan av arbetskraft som finns inom näringslivet.

En tendens som blir allt tydligare är att allt färre ungdomar får möjlighet till lönearbete efter genomgången utbildning och istället måste lita till egna initiativ. Därför är det viktigt att kommunens skolsystem förbereder ungdomar på alternativet att driva eget företag. Det är viktigt att skolans lärare, SYO-konsulenter och SSA-råd aktivt arbetar för att intressera elever för utbildning som krävs för att det lokala näringslivet skall klara sin arbetskraftsför-sörjning. Detta kräver en aktuell kunskap och information om näringslivets behov och förutsät-ter en nära och aktiv samverkan mellan lärare, SYO-konsulenter, SSA-råd och näringsliv. Ett bra fungerande PRAO-system och temaveckor i skolan om företagandets villkor är instrument som bör utnyttjas.

En annan viktig faktor är internationaliseringen. Europa blir på sikt våra företags hemmamark-nad och för att kunna behärska denna marknad måste skolans elever och näringslivets arbets-kraft ges goda kunskaper i andra länders språk och kulturmönster inkl. affärskultur.

En stark tendens är också att man mer än tidigare kontinuerligt måste förnya sin utbildning under sin yrkesverksamma tid. Företagens behov av internutbildning av olika personalkategori-er ställer stora krav på utbildningssystemet. Det kan här vara fråga om ämnesområden som kvalitet, marknadsföring, export, management, inköp etc. Det är viktigt att kommunen i sam-verkan med näringslivet kan tillhandahålla sådan utbildning.

Tillgången till högre utbildning är mycket väsentlig. Med den nya informationsteknologin kan både gymnasieutbildning och ett antal högskolekurser utlokaliseras till mindre orter och detta är en utveckling som ger dessa mindre orter en ökad konkurrenskraft. Detta skall utnyttjas. Samarbetet med- och utvecklingen av högskolan i Örebro är mycket väsentligt för tillgången på högre utbildning speciellt då avståndet till Örebro ger möjlighet till kvarboende på hemor-ten.

MÅL: Askersunds kommun skall fortsätta utvecklingen av samarbetet med det lokala närings-livet för ökad kunskap och förståelse kring de krav som näringslivet ställer på utbildning idag och i framtiden.

MEDEL: Lärare, SYO-konsulenter och SSA-råd skall tillsammans med näringslivet finna for-mer för ett aktivt och konkret kunskapsutbyte för att därigenom än mer aktivt kunna hjälpa eleverna till ett yrkesval som ger en bättre möjlighet till framtida utkomst.

Att utnyttja KOMVUX och studieförbunden tillsammans med externa utbildare samt universi-tet och högskolor för ett utökat utbud av företagutbildning, både vad gäller teknik, ekonomi, marknadsföring, språk mm.

Informationsteknologins möjligheter skall utnyttjas för att bl a via distansundervisning med tvåvägskommunikation kunna erbjuda en ökad andel gymnasie- och högskoleutbildningar på hemmaplan.

En viktig resurs inom det informationsteknologiska området är också de resurser som finns inom kommunens bibliotek liksom att det lokala näringslivet ges möjlighet att utnyttja videokonferensutrustning o d.

MÅL- OCH ÅTGÄRDSPROGRAM

SAMVERKAN

Samverkan handlar dels om samverkan mellan kommun och näringsliv, dels om samverkan inom näringslivet respektive inom kommunen. En viktig fråga i detta avsnitt är en stärkt samverkan inom näringslivet. Stärkta relationer mellan kommun och näringsliv är en central fråga i hela detta program vilket bl a belyses under avsnittet infrastruktur.

Här kan bara än en gång konstateras att informella kontakter mellan kommun och företag är nödvändiga för tillväxt. Företagen behöver kommunens hjälp vad gäller kontakter med och resurser från andra aktörer och kommunen har ett starkt intresse av företagets kontakter med andra företag.

Ett finmaskigt företagsnät bör skapas. Kommunens näringsliv besitter tillsammans god kompetens inom samtliga väsentliga områden men det är inte alltid som den finns just inom det egna företaget. Här är det väsentligt att företagen känner till varandras resurser och att det skapas ett ömsesidigt förtroende företagen emellan för att kunna samverka kring just dessa resurser.

MÅL: Askersunds kommuns näringsliv skall präglas av en lokal modell av den riksbekanta "Gnosjöandan". Under 1998-1999 skall totalt minst 15 företag i Askersunds kommun ingått i någon form av organiserad samverkan med andra lokala företag.

Askersunds kommuns samtliga förvaltningar skall förstärka sin kunskap kring företagandets villkor. Varje förvaltning skall fungera som en förlängd arm till kommunens näringslivsenhet.

MEDEL: Askersunds kommuns näringslivsfunktion skall under de närmaste åren aktivt arbeta för att väcka företagets intresse för samverkan inom olika områden. Detta skall ske genom konkreta projekt tillsammans med det lokala näringslivet, dess organisationer samt andra, för projektet väsentliga aktörer.

En inventering av vad de olika företagen, som verkar inom kommunen, kan erbjuda respektive vad de efterfrågar i form av inköp av varor och tjänster skall genomföras.

Den samverkansklubb som skall bildas enligt ovan skall också aktivt arbeta med samverkan i exportfrågor. Där skall även kommunens kontakter med vänorter och samarbetsregioner behandlas.

Askersunds kommuns samtliga förvaltningschefer skall under 1998-1999 erbjudas att delta i en utbildning om företagandets villkor samt delta i företagsbesök.

Förvaltningscheferna skall även under samma tid få möjlighet att presentera sin verksamhet för näringslivet på dess branschorganisationers möten. Denna kontaktyta skall vidgas efter hand.

MÅL- OCH ÅTGÄRDSPROGRAM

NYFÖRETAGANDE/PRODUKTUTVECKLING

För framtiden krävs etablering av ny verksamhet i Askersunds kommun.

Neddragningen inom den offentliga sektorn måste på sikt kompenseras med ny verksamhet inom kommunens gränser.

Askersund skall givetvis parallellt med arbetet med etableringsfrågor underlätta för pendlare både att bo kvar och att bosätta sig inom kommunens gränser. För en stark och långsiktig utveckling måste dock bosättning kombineras med verksamhet i en någorlunda överensstämmelse.

Ny verksamhet kan skapas på ett antal olika sätt. Det kan här gälla utveckling av nya produktområden inom befintliga företag. Detta sker genom egen produktutveckling eller genom uppköp.

Det kan också vara frågan om nyetablering av verksamhet i Askersund och då handlar det om att locka utländska företag och entreprenörer från andra regioner i Sverige till etablering i Askersunds kommun.

Ytterligare en väsentlig del gäller nyföretagandet. Möjligheten att erhålla ett lönearbete minskar i takt med ökad rationalisering i det befintliga näringslivet. Därför måste känslan för och viljan att starta nya företag inom olika branscher förstärkas.

MÅL: Askersunds kommun skall fram till sekelskiftet erhålla minst tio nya etableringar motsvarande minst femtio nya arbetstillfällen. Vidare skall nyföretagandet nå en nivå som ligger i topp i länet inom samma tidsperiod. Det befintliga näringslivet skall präglas av initiativ- och innovationskraft som resulterar i en ökad utveckling av nya produktområden samt en högre förädlingsgrad.

MEDEL: De möjligheter som Askersund har att erbjuda skall tydligt profileras ut genom uppbyggnad av ett starkt nätverk.

Kommunens befintliga näringsliv skall via olika samverkansprojekt, utbildningar etc stimuleras till aktiva, framåtsyftande satsningar på nya produktområden både för den svenska och europeiska marknaden.

Nyföretagandet skall stimuleras via aktiva utbildningsinsatser, rådgivning och prövning av affärsidéer.

Till nyföretagande/produktutvecklingsklubben skall knytas medlemmar från uppfinnarklubben.

MÅL- OCH ÅTGÄRDSPROGRAM

INTERNATIONALISERING

Via Sveriges medlemskap i EU ökar vikten av internationaliseringsfrågor. Detta erbjuder också en enorm marknad. Internationaliseringsfrågor är därför också mycket väsentliga för Askersunds kommun.

Näringslivet i Askersunds kommun präglas starkt av arbete på den lokala marknaden. Detta ger tyvärr begränsade tillväxtmöjligheter. Den pågående europeiska integrationen innebär att exportsatsningar och internationellt samarbete ter sig som självklart också för små och medelstora företag.

MÅL: Det internationella kontaktnätet skall bli växa utifrån kontakter mellan näringslivet i Askersund och näringslivet i kommunens vänorter. Vänortsutbytet skall därför, under den kommande femårsperioden, utvecklas mot ett mer näringslivsinriktat utbyte.

Kommunens företagsledare och kommunala cheftjänstemän bör behärska minst ett främmande språk i tal och skrift.

MEDEL:

Askersunds kommun bör upprätta ytterligare vänortsavtal med lämpliga orter inom Europa. Kommunen skall i samverkan med näringslivet genom "internationaliseringsklubben" bygga upp ett internationellt nätverk genom olika gemensamma satsningar. Dessa satsningar utgår i respektive land bli från den vänort kommunen har avtal med.

Kommunens företagsledare och kommunala tjänstemän bör genomgå utbildning i främmande språk och andra länders, särskilt europeiska länders, kulturer och kulturmönster.

MÅL- OCH ÅTGÄRDSPROGRAM

HANDEL & BESÖKSNÄRING

Handel- och besöksnäring är i Askersund en stor och betydelsefull näringsgren. Konkurrensen från olika köpcentra har dock medfört att allt färre handlar inom kommunen.

Kommunens handelsstruktur måste utvecklas som en helhet med gemensamt accepterade förutsättningar för att kunna utgöra ett reellt alternativ till omgivande kommuners stora köpcentra.

Det är viktigt att så många branscher som möjligt är representerade så att ett brett utbud kan upprätthållas och utvecklas och så att servicen därigenom kan behållas och förstärkas. Kraftfullt samarbete för utveckling av kommunens handel- och besöksnäring är ett måste för tillväxt. En expansiv och positiv handel- och besöksnäring ger kommunen en positiv image till gagn för tillväxt inom övriga områden.

MÅL: Att stärka kompetens, samverkan, produktutveckling och utbildning inom handel- och besöksnäring.

Varje besök i Askersund skall bli en upplevelse att återvända till.

MEDEL: Kommunens större tätorter skall även i framtiden erbjuda en handel som minimum tillfredsställer områdets baskrav på utbud. Detta måste starkt beaktas i kommunens framtida planer.

Utvecklingen av den totala handel- och besöksnäring skall ske i samverkan mellan berörda näringsidkare och kommunen. Stor uppmärksamhet skall ägnas centralortens behov av att behålla och utveckla sitt breda branschutbud. En speciell serviceanda skall utvecklas med profilering på kompetens, personlig service och god miljö.

Kommunens turistattraktioner och besöksanläggningar skall utvecklas och förstärkas. Handel- och besöksnäringssklubben skall samarbeta även med kringliggande kommuner och länsstyrelser bl a för samordning av turistsatsningar runt Vättern.

MÅL- OCH ÅTGÄRDSPROGRAM

JORDBRUK/LANDSBYGDSUTVECKLING

Askersunds kommun har en stor landsbygd med en stor andel jordbruk. Jordbruket som näring har under en följd av år minskat i omfattning och detta har i sin tur medfört en avfolkning av kommunens landsbygd. En levande landsbygd är en stark resurs för en kommun. Natur och miljö ökar i betydelse vid val av bosättnings- och etableringsort och denna resurs måste vårdas och utvecklas. För detta krävs en stark jordbrukssektor som kompletteras med småskalig verksamhet inom övriga näringsgrenar.

En levande kommun behöver en levande landsbygd som fungerar i symbios med tätorterna.

MÅL: Landsbygden i Askersunds kommun skall präglas av initiativkraft och småskaligt nyföretagande och detta skall innan sekelskiftet ha resulterat i minst tio nya företag på landsbygden utanför den traditionella jordbrukssektorn och av dessa skall minst tre bygga på modern informationsteknologi.

MEDEL: Askersunds kommun skall kontinuerligt arbeta med landsbygdsutveckling. Detta skall ske genom att aktivt tillvarata landsbygdsbefolkningens olika initiativ för utveckling. Kommunen och Jordbruk/landsbygdsutvecklingsklubben skall stimulera bildandet av och aktivt samarbeta med lokala bygdegrupper som arbetar för sin bygds utveckling inom olika områden. Kommunala tjänstemän och politiker bör utbildas inom området landsbygdsutveckling för att på rätt sätt kunna stödja de olika initiativ som kommer fram. Jordbrukssektorn skall bevakas noga genom täta kontakter med sektorns egna organisationer.

